

Folketingets Social- og Ældreudvalg

Holmens Kanal 22
1060 København K
Telefon 33 92 93 00
sm@sm.dk
www.sm.dk

Sagsnr.
2021 - 1445

Doknr.
389659

Dato
01-03-2021

Folketingets Social- og Indenrigsudvalg har d. 3. februar 2021 stillet følgende spørgsmål nr. 290 (alm. del) til social- og ældreministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Pernille Skipper (EL).

Spørgsmål nr. 290:

"Vil ministeren redegøre for udviklingen i antallet af indstillinger til hhv. tvangs- og frivillige adoptioner årligt siden 2010 og frem til i dag, og vil ministeren videre redegøre for de enkelte lovændringer, der er foretaget vedrørende tvangsadoptioner de seneste 10 år, herunder både selve lovændringen og intentionen med denne?"

Svar:

Jeg har til besvarelsen af den første del af spørgsmålet indhentet bidrag fra Familieretshuset og Ankestyrelsen. Det bemærkes indledningsvist, at Familieretshuset behandler sager om adoption med samtykke, og at kommunen i disse sager ikke afgiver en indstilling om, at barnet skal frigives til adoption, da frigivelsen sker ved samtykket. Opgørelsen i forhold til adoptioner med samtykke dækker således over antallet af gennemførte adoptioner.

Tabel 1

Gennemførte adoptioner med samtykke i perioden 2010-2020

2010	19
2011	15
2012	14
2013	9
2014	14
2015	8
2016	12
2017	18
2018	7
2019	16
2020	14
I alt	146

Kilde: Familieretshuset

Tabel 2 viser, for hvor mange børn Ankestyrelsen har behandlet en indstilling fra kommunen om adoption uden samtykke i perioden 2010-2020.

I de tilfælde, hvor Ankestyrelsen har behandlet en indstilling om samme barn flere gange, fordi tidligere indstillinger om barnet er afvist eller hjemvist, er indstillingen kun talt med første gang, den kom til Ankestyrelsen.

I forlængelse heraf bemærkes det, at en indstilling om adoption uden samtykke således ikke er det samme som en afgørelse om, at barnet skal bortadopteres. Antallet af indstillinger kan således ikke sammenholdes med antallet af endelige tvangsadoptioner.

Det bemærkes, jf. nedenfor, at reglerne om adoption uden samtykke er ændret flere gange i perioden 2010-2020, herunder afgørelseskompetencen.

Tabel 2
Indstillinger om adoption uden samtykke behandlet i Ankestyrelsen opgjort første gang Ankestyrelsen har behandlet en indstilling om adoption uden samtykke af barnet og opgjort pr. barn

2010	4
2011	5
2012	7
2013	1
2014	3
2015*	2
2016	9
2017	9
2018	9
2019	22
2020	37
I alt	108

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem og manuel gennemgang af tabellerne.

Lovændring i 2009

For så vidt angår anden del af spørgsmålet kan jeg oplyse, at reglerne om adoption uden samtykke blev ændret i 2009, sådan at der kunne ske bortadoption uden samtykke, hvis barnet enten havde været anbragt i tre år eller i det første leveår.

I begge tilfælde skulle det godtgøres, at forældrene varigt var uden forældreevne, ligesom det i sager med børn under et år skulle godtgøres, at forældrene heller ikke ville være i stand til at spille en positiv rolle for barnet i forbindelse med samvær.

Der var tale om, at muligheden for at bortadoptere uden samtykke blev konkretiseret og udvidet. Indtil da kunne adoption uden samtykke i praksis kun ske, hvis et barn havde været anbragt uden for hjemmet i mindst syv år og ikke havde haft kontakt til sine forældre i seks-otte år.

Lovændring i 2015

Med lovændringen i 2015 blev det vedtaget, at adoption uden samtykke efter en konkret vurdering kan gennemføres uanset barnets alder og anbringelsesperiode, hvis barnets forældre er varigt uden evne til at varetage omsorgen for barnet. Samtidig blev kravet om, at den manglende forældreevne skal være godtgjort ændret til, at den skal *sandsynliggøres*. Endvidere blev der indført en ny bestemmelse om plejefamilieadoption i § 9, stk. 4, hvor det afgørende for en adoption er, at barnets tilknytning til plejefamilien har antaget en sådan karakter, at det vil være skadeligt for barnet at bryde den, navnlig under hensyn til kontinuiteten og stabiliteten i barnets opvækst og til barnets relation til sine forældre. Det blev med ændringen også muligt for den oprindelige slægt at søge om få fastsat samvær med barnet.

Det fremgår af lovforslaget, at intentionen med forslaget bl.a. var at sikre anbragte børn mulighed for kontinuitet og stabilitet under deres opvækst ved i højere grad at give de børn og unge, som må formodes at skulle være anbragt uden for hjemmet i en længere årrække, fordi deres forældre ikke kan drage omsorg for dem, en stabil og kontinuerlig opvækst med gennemgående og varige omsorgspersoner.

Lovændring i 2019

Med ændringen i 2019 skete en forenkling af behandlingen af sager om adoption uden samtykke i det administrative system ved at samle opgaver og afgørelseskompetence hos Ankestyrelsen, hvorved sagerne kun skal behandles af én statslig myndighed.

Derudover blev det vedtaget, at børn, der ikke skal adopteres af deres plejefamilie, kan placeres midlertidigt hos den kommende adoptivfamilie, allerede når Ankestyrelsen har truffet afgørelse. Perioden, hvor barnet er i en uafklaret venteposition, reduceres derved betragteligt, og tilknytningen til adoptivfamilien kan starte væsentligt tidligere i barnets liv med deraf følgende forbedrede muligheder for en tryk og stabil opvækst.

Det fremgår af lovforslaget, at formålet med lovændringen bl.a. var at reducere sagsbehandlingstiden og ressourceforbruget ved en adoptionssag samt tydeliggøre, hvilke regler der finder anvendelse i processen.

Med venlig hilsen

Astrid Krag